

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
кафедра публічно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОДАТКОВЕ ПРАВО»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	D БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	D 8 ПРАВО
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	ПРАВО
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Податкове право» для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету за спеціальністю 081 «Право», перший рівень вищої освіти / Укладач І.В. Ковальчук, Малишко І.В. Біла Церква: БНАУ, 2025. 22 с.

Розробник: І.В. Ковальчук, канд. юрид. наук, доцент; І.В. Малишко, ст. викладач

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічно-правових дисциплін (протокол № 1 від 25.08.2025 р.)

Завідувач кафедри публічно-правових дисциплін, доцент

О.А. Сокиринська

Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету (Протокол № 01 від 26.08.2025 р.)

Голова методичної ради, доцент

І.В. Ковальчук

Гарант ОП «Право»

Канд. юрид. наук, доцент

І.В. Ковальчук

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	11
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
11. НАОЧНО-ДИДАКТИЧНЕ І ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	16
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За планом 2025-2026 навчального року на вивчення дисципліни «Податкове право» для денної та заочної форми навчання передбачено 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 70 годин (лекції – 28, практичні заняття – 42), самостійна робота студентів – 80 годин, з яких на підготовку і захист індивідуального науково-дослідницького завдання виділено 10 год.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	Вибіркова	
Змістових модулів – 4	Спеціальність D 8 Право	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проект за вибором здобувача вищої освіти		4-й	5-й
Загальна кількість академічних годин – 150		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача – 7.		2-й	1-й
		<i>Лекції</i>	
	28 год.	10 год.	
	<i>Практичні</i>		
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	42 год.	10 год.
		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		80 год.	130 год.
		Підсумковий контроль: іспит (5 год.)	

Мета вивчення дисципліни: оволодіння студентами поглибленими знаннями теорії податкового права і змісту податкового законодавства, формування у них навиків і умінь їх глибокого осмислення і застосування на практиці.

Завдання:

- подання студентам поглиблених знань теорії податкового права і змісту податкового законодавства, проведення всебічного аналізу практики його застосування;
- розвиток у студентів навиків самостійної роботи при закріпленні теоретичних знань у ході вивчення спецкурсу;
- закріплення навиків самостійного аналізу податкового законодавства і правозастосовної практики.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Адміністративне право», «Фінансове право», «Господарське право» тощо.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до ОПІ	Результати навчання з дисципліни
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	3.1. Систематизація та аналіз податкового законодавства, роз'яснень контролюючих органів та судової практики для вирішення податкових спорів. 3.2. Інтеграція фінансової звітності, первинних документів та податкових декларацій для формування цілісної картини податкових зобов'язань платника.
РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	13.1. Застосування норм Податкового кодексу України у взаємозв'язку з процедурами податкового адміністрування та контролю. 13.2. Реалізація процесуальних прав платників податків при проведенні податкових перевірок та оскарженні рішень контролюючих органів.
РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.	14.1. Аналіз статистичних даних Державної податкової служби для оцінки податкових ризиків та планування податкових стратегій. 14.2. Використання галузевих статистичних показників для обґрунтування правомірності застосування податкових пільг та спеціальних режимів оподаткування.
РН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	15.1. Робота з електронними кабінетами платників податків та системами електронного документообігу з контролюючими органами. 15.2. Використання спеціалізованих податкових баз даних та програмного забезпечення для ведення податкового обліку та подання звітності.
РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	18.1. Використання принципів справедливості, економічної обґрунтованості та пропорційності оподаткування при тлумаченні податкового законодавства. 18.2. Застосування доктрини презумпції правомірності дій платника податків та принципу "in dubio pro tributario" при вирішенні податкових спорів.
РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	22.1. Консультування платників податків щодо оптимізації податкових зобов'язань та правомірного використання податкових пільг. 22.2. Надання правових порад з питань оскарження актів контролюючих органів та захисту прав платників у податкових спорах.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВЕ ПРАВО»

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика податкової системи

Тема 1. Введення до податкового права. Податкове право як інститут фінансового права

Тема 2. Правові основи податкової системи України.

Тема 3. Податково-правові норми і податкові правовідносини.

Тема 4. Правове регулювання податку.

Змістовний модуль 2. Адміністрування податків

Тема 5. Податкова звітність.

Тема 6. Податковий облік доходів і витрат.

Тема 7. Податковий контроль

Змістовний модуль 3. Правове регулювання прямого оподаткування

Тема 8. Податок на прибуток підприємств

Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб

Тема 10. Податок на нерухоме майно

Змістовний модуль 4. Правове регулювання непрямого оподаткування

Тема 11. Податок на додану вартість

Тема 12. Акцизний податок

Тема 13. Гармонізація національного законодавства з міжнародними зобов'язанням

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лб	Інд	срс	л		п	лб	Інд	срс	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1.	10	4	2			4	6	2	2			2
Тема 2.	8	2	2			4	10					10
Тема 3.	10	2	4			4	12	2				10
Тема 4.	8	2	2			4	12		2			10
Разом модуль 1	36	10	10			16	40	4	4			32
Змістовий модуль 2.												
Тема 5.	10	2	2			6	12					12
Тема 6.	14	2	4			6	12		2			10
Тема 7.	14	2	4			8	12	2				10
Разом модуль 2	38	6	10			20	36	2	2			32
Змістовий модуль 3.												
Тема 8.	14	2	2			10	12					12
Тема 9.	14	2	2			10	12		2			10
Тема 10.	16	2	4			10	12	2				10
Разом модуль 2	44	6	10			30	36	2	2			32
Змістовий модуль 4.												
Тема 11.	10	2	4			4	10					10
Тема 12.	10	2	4			4	14	2				12
Тема 13.	12	2	4			6	14		2			12
Разом модуль 2	32	6	12			14	38	2	2			34
Усього годин	150	28	42			80	150	10	10			130

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів, в т.ч. індивідуальні завдання.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика податкової системи	
<p><i>Тема 1. Введення до податкового права. Податкове право як інститут фінансового права</i></p> <p>Предмет податкового права. Податкові відносини. Особливості предмету податкового права. Метод правового регулювання податкових відносини та його особливості. Суб'єкти податкового права. Форми правового режиму свободи суб'єктів. Податкове право як підгалузь фінансового права. Місце податкового права в системі права. Система податкового права. Загальна та Особлива частина податкового права. Джерела податкового права. Класифікація джерел податкового права.</p>	4
<p><i>Тема 2. Правові основи податкової системи України</i></p> <p>Поняття податкової системи держави. Співвідношення податкової системи і системи податків. Регіональна бюджетно-податкова система: поняття, функції та вимоги до неї. Форми регіональної бюджетно-податкової системи. Зміст податкової системи. Рівні регулювання податкових потоків.</p> <p>Механізм відносин між органами влади при розподілі компетенції щодо податкового регулювання. Особливості змісту податкової системи Принципи податкової системи. Законодавче регулювання принципів податкової системи.</p>	2
<p><i>Тема 3. Податково-правові норми і податкові правовідносини.</i></p> <p>Податково-правові норми: поняття та особливості. Класифікація податково-правових норм. Регулятивні та охоронні податково-правові норми. Зобов'язуючі, управомочуючі та забороняючі податково-правові норми. Матеріальні та процесуальні податково-правові норми. Загальні та спеціальні норми. Первинні та похідні норми. Загальнодержавні та місцеві податково-правові норми. Норми-презумпції та норми-факти у податковому праві. Колізійні податково-правові норми. Структура податково-правової норми та її особливості. Особливості санкції податково-правової норми. Поняття податкових правовідносин. Особливості податкових правовідносин. Класифікація податкових правовідносин</p>	2
<p><i>Тема 4. Правове регулювання податку.</i> Поняття податку. Податок як прикладна категорія. Податок як правова категорія: поняття, ознаки та сутність. Принципи податку. Функції податку: основні та додаткові. Співвідношення податків та інших обов'язкових платежів. Класифікація податків. Критерії класифікації (платник, форма обкладання, компетенція органу регулюючого</p>	2

<p>податок, спосіб стягнення, характер використання, періодичність стягнення, облік податку). Правовий механізм податку та його елементи. Основні елементи правового механізму: платник податку, об'єкт та ставка. Додаткові елементи: податкові пільги, предмет, база, одиниця оподаткування, джерело сплати податку, особливості податкового режиму, бюджет чи фонд надходження, особливості податкової звітності.. Поняття платника податку. Права та обов'язки платника податку. Фізичні особи як платники податку. Юридичні особи як платники податку. Пов'язані особи. Консолідована група платників податку. Податкові агенти. Облік платників податків.</p>	
<p>Разом за змістовий модуль 1</p>	<p>10</p>
<p>Змістовий модуль 2. Адміністрування податків</p>	
<p><i>Тема 5. Податкова звітність.</i> Форми реалізації податкової звітності. Податкова декларація. Податкове повідомлення. Податкова вимога. Поняття податкового обов'язку. Виникнення, зміна та припинення податкового обов'язку. Виконання податкового обов'язку. Поняття податкового зобов'язання. Закон України “Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами” Виникнення, зміна та припинення податкового зобов'язання. Податковий борг. Погашення податкового боргу. Списання та розстрочка податкового боргу. Строки давності.</p>	<p>2</p>
<p><i>Тема 6. Податковий облік доходів і витрат.</i> Методи обліку доходів і витрат платника податків. Касовий метод. Метод нарахувань. Метод «попередньої події». Обчислення податків. Методи оподаткування. Рівне оподаткування — метод оподаткування, при якому однакова сума податку встановлюється для кожного платника податків. Такий метод передбачає подушне оподаткування — найбільш давній і простий вид оподаткування. Цей метод не враховує майнового становища платника податків і тому застосовується лише у виняткових випадках (цільові податки). Пропорційне оподаткування — метод оподаткування, при якому встановлюється стабільна ставка, незалежно від зміни об'єкта оподаткування. Приклад пропорційного оподаткування — податок на прибуток підприємств. Прогресивне оподаткування — метод оподаткування, при якому у разі зростання податкової бази збільшується ставка податку. Вибір прогресивного оподаткування заснований на визначенні дискреційного доходу, тобто вільного доходу, використання якого визначається в основному інтересами платника. Дискреційний дохід являє собою різницю між сукупним доходом, отриманим платником, і неоподатковуваним мінімумом доходів. Регресивне оподаткування — метод, при якому при зростанні податкової бази відбувається скорочення розміру ставки. У даному випадку податкові вилучення обернено пропорційні збільшенню оподаткованого об'єкта.</p>	<p>2</p>

<p><i>Тема 7. Податковий контроль. Відповідальність за порушення податкового законодавства" (денна) Поняття, види і методи податкового контролю Податкова перевірка: зміст та види. Податкова перевірка є діяльністю податкових органів з дослідження первинної облікової і звітної документації, пов'язаною із обчисленням та сплатою податкових платежів, з метою перевірки своєчасності й повноти сплати податків і зборів, правильності ведення податкового обліку, надання податкової звітності. Об'єктом податкової перевірки є фінансово-господарська діяльність контрольованого суб'єкта — платника податків, що відображається у грошових документах, бухгалтерських книгах, звітах, кошторисах, деклараціях, товарно-касових книгах, показниках електронно-касових апаратів і комп'ютерних системах, що використовуються для розрахунків зі споживачами, та інших документах, незалежно від способу надання інформації, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів. Поняття подвійного оподаткування. Види подвійного оподаткування Усунення подвійного оподаткування Поняття і зміст податкового контролю. Податкова перевірка в системі податкового контролю. Класифікація податкових перевірок. Суспільна небезпека порушень податкового законодавства. Податкова безпека держава. Співвідношення переконання і примусу в податковому праві. Відповідальність за порушення податкового законодавства (податково-правова відповідальність) в системі юридичної відповідальності. Поняття та види податкових правопорушень. Підстава настання відповідальності за порушення податкового законодавства.</i></p>	<p>2</p>
<p>Разом за змістовий модуль 2</p>	<p>6</p>
<p><i>Змістовий модуль 3. Правове регулювання прямого оподаткування</i></p>	
<p><i>Тема 8. Податок на прибуток підприємств. Місце податку на прибуток у системі податків і зборів України. Платник податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. Ставка податку. Пільги по податку на прибуток. Обчислення і сплата податку на прибуток</i></p>	<p>2</p>
<p><i>Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб. Місце податку з доходів фізичних осіб у податковій системі України. Платник податку з доходів фізичних осіб. Об'єкт податку з доходів фізичних осіб. Ставка податку з доходів фізичних осіб. Пільги по податку з доходів фізичних осіб. Порядок сплати податку з доходів фізичних осіб.</i></p>	<p>2</p>
<p><i>Тема 10. Податок на нерухоме майно. Місце податку на нерухоме майно у податковій системі України. Платник податку на нерухоме майно. Об'єкт податку на нерухоме майно. Ставка податку на нерухоме майно. Пільги по податку на нерухоме майно. Порядок сплати податку на нерухоме майно.</i></p>	<p>2</p>
<p>Разом за змістовий модуль 3</p>	<p>6</p>
<p><i>Змістовий модуль 4. Правове регулювання непрямого оподаткування</i></p>	

<p><i>Тема 11. Податок на додану вартість.</i> Поняття податку на додану вартість. Платник податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування. Ставки податку на додану вартість. Пільги щодо податку на додану вартість. Порядок обчислення і сплати податку на додану вартість. Податкова накладна. Податковий вексель.</p>	2
<p><i>Тема 12. Акцизний податок.</i> Поняття акцизного збору. Платники акцизного збору. Об'єкт оподаткування. Ставки акцизного збору. Пільги щодо акцизного збору. Порядок обчислення і сплати акцизного збору. Сплата акцизного збору</p>	2
<p><i>Тема 13. Гармонізація національного законодавства з міжнародними зобов'язанням.</i> Міжнародні зобов'язання, зокрема Угода про асоціацію з ЄС, директиви Європейського Союзу та участь України в міжнародних організаціях. Імплементация міжнародних норм у національне законодавство, юридичні колізії, технічні труднощі та опір окремих секторів. Правові механізми, включаючи законодавчі ініціативи, експертні консультації та системи моніторингу відповідності для досягнення збалансованих рішень.</p>	2
Разом за змістовий модуль 4	6
Всього	22

6.2. Практичні заняття

Тема і зміст практичного заняття	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика податкової системи	
<p><i>Тема 1. Введення до податкового права. Податкове право як інститут фінансового права</i></p> <p>Предмет податкового права. Податкові відносини. Особливості предмету податкового права. Метод правового регулювання податкових відносини та його особливості. Суб'єкти податкового права. Форми правового режиму свободи суб'єктів. Податкове право як підгалузь фінансового права. Місце податкового права в системі права. Система податкового права. Загальна та Особлива частина податкового права. Джерела податкового права. Класифікація джерел податкового права.</p>	2
<p><i>Тема 2. Правові основи податкової системи України</i></p> <p>Поняття податкової системи держави. Співвідношення податкової системи і системи податків. Регіональна бюджетно-податкова система: поняття, функції та вимоги до неї. Форми регіональної бюджетно-податкової системи. Зміст податкової системи. Рівні регулювання податкових потоків.</p> <p>Механізм відносин між органами влади при розподілі компетенції щодо податкового регулювання. Особливості змісту податкової системи Принципи податкової системи. Законодавче регулювання принципів податкової системи.</p>	2
<p><i>Тема 3. Податково-правові норми і податкові правовідносини.</i></p> <p>Податково-правові норми: поняття та особливості. Класифікація податково-правових норм. Регулятивні та охоронні податково-правові норми. Зобов'язуючі, управомочуючі та забороняючі податково-правові норми. Матеріальні та процесуальні податково-правові норми. Загальні та спеціальні норми. Первинні та похідні норми. Загальнодержавні та місцеві податково-правові норми. Норми-презумпції та норми-факти у податковому праві. Колізійні податково-правові норми. Структура податково-правової норми та її особливості. Особливості санкції податково-правової норми. Поняття податкових правовідносин. Особливості податкових правовідносин. Класифікація податкових правовідносин</p>	4
<p><i>Тема 4. Правове регулювання податку.</i></p> <p>Поняття податку. Податок як прикладна категорія. Податок як правова категорія: поняття, ознаки та сутність. Принципи податку. Функції податку: основні та додаткові. Співвідношення податків та інших обов'язкових платежів. Класифікація податків. Критерії класифікації (платник, форма обкладання, компетенція органу регулюючого податок, спосіб стягнення, характер використання, періодичність стягнення, облік податку). Правовий механізм податку та його</p>	2

<p>елементи. Основні елементи правового механізму: платник податку, об'єкт та ставка. Додаткові елементи: податкові пільги, предмет, база, одиниця оподаткування, джерело сплати податку, особливості податкового режиму, бюджет чи фонд надходження, особливості податкової звітності.. Поняття платника податку. Права та обов'язки платника податку. Фізичні особи як платники податку. Юридичні особи як платники податку. Пов'язані особи. Консолідована група платників податку. Податкові агенти. Облік платників податків.</p>	
<p>Разом за змістовий модуль 1</p>	<p>10</p>
<p><i>Змістовий модуль 2. Адміністрування податків</i></p>	
<p><i>Тема 5. Податкова звітність.</i> Форми реалізації податкової звітності. Податкова декларація. Податкове повідомлення. Податкова вимога. Поняття податкового обов'язку. Виникнення, зміна та припинення податкового обов'язку. Виконання податкового обов'язку. Поняття податкового зобов'язання. Закон України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" Виникнення, зміна та припинення податкового зобов'язання. Податковий борг. Погашення податкового боргу. Списання та розстрочка податкового боргу. Строки давності.</p>	<p>2</p>
<p><i>Тема 6. Податковий облік доходів і витрат.</i> Методи обліку доходів і витрат платника податків. Касовий метод. Метод нарахувань. Метод «попередньої події». Обчислення податків. Методи оподаткування. Рівне оподаткування — метод оподаткування, при якому однакова сума податку встановлюється для кожного платника податків. Такий метод передбачає подушне оподаткування — найбільш давній і простий вид оподаткування. Цей метод не враховує майнового становища платника податків і тому застосовується лише у виняткових випадках (цільові податки). Пропорційне оподаткування — метод оподаткування, при якому встановлюється стабільна ставка, незалежно від зміни об'єкта оподаткування. Приклад пропорційного оподаткування — податок на прибуток підприємств. Прогресивне оподаткування — метод оподаткування, при якому у разі зростання податкової бази збільшується ставка податку. Вибір прогресивного оподаткування заснований на визначенні дискреційного доходу, тобто вільного доходу, використання якого визначається в основному інтересами платника. Дискреційний дохід являє собою різницю між сукупним доходом, отриманим платником, і неоподатковуваним мінімумом доходів. Регресивне оподаткування — метод, при якому при зростанні податкової бази відбувається скорочення розміру ставки. У даному випадку податкові вилучення обернено пропорційні збільшенню оподаткованого об'єкта.</p>	<p>4</p>
<p><i>Тема 7. Податковий контроль.</i> Відповідальність за порушення податкового законодавства" (денна) Поняття, види і методи</p>	<p>4</p>

<p>податкового контролю Податкова перевірка: зміст та види. Податкова перевірка є діяльністю податкових органів з дослідження первинної облікової і звітної документації, пов'язаною із обчисленням та сплатою податкових платежів, з метою перевірки своєчасності й повноти сплати податків і зборів, правильності ведення податкового обліку, надання податкової звітності. Об'єктом податкової перевірки є фінансово-господарська діяльність контролюваного суб'єкта — платника податків, що відображається у грошових документах, бухгалтерських книгах, звітах, кошторисах, деклараціях, товарно-касових книгах, показниках електронно-касових апаратів і комп'ютерних системах, що використовуються для розрахунків зі споживачами, та інших документах, незалежно від способу надання інформації, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів. Поняття подвійного оподаткування. Види подвійного оподаткування Усунення подвійного оподаткування Поняття і зміст податкового контролю. Податкова перевірка в системі податкового контролю. Класифікація податкових перевірок. Суспільна небезпека порушень податкового законодавства. Податкова безпека держава. Співвідношення переконання і примусу в податковому праві. Відповідальність за порушення податкового законодавства (податково-правова відповідальність) в системі юридичної відповідальності. Поняття та види податкових правопорушень. Підстава настання відповідальності за порушення податкового законодавства.</p>	
Разом за змістовий модуль 2	10
Змістовий модуль 3. Правове регулювання прямого оподаткування	
<i>Тема 8. Податок на прибуток підприємств.</i> Місце податку на прибуток у системі податків і зборів України. Платник податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. Ставка податку. Пільги по податку на прибуток. Обчислення і сплата податку на прибуток	2
<i>Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб.</i> Місце податку з доходів фізичних осіб у податковій системі України. Платник податку з доходів фізичних осіб. Об'єкт податку з доходів фізичних осіб. Ставка податку з доходів фізичних осіб. Пільги по податку з доходів фізичних осіб. Порядок сплати податку з доходів фізичних осіб.	4
<i>Тема 10. Податок на нерухоме майно.</i> Місце податку на нерухоме майно у податковій системі України. Платник податку на нерухоме майно. Об'єкт податку на нерухоме майно. Ставка податку на нерухоме майно. Пільги по податку на нерухоме майно. Порядок сплати податку на нерухоме майно.	4
Разом за змістовий модуль 3	10
Змістовий модуль 4. Правове регулювання непрямого оподаткування	

<i>Тема 11. Податок на додану вартість.</i> Поняття податку на додану вартість. Платник податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування. Ставки податку на додану вартість. Пільги щодо податку на додану вартість. Порядок обчислення і сплати податку на додану вартість. Податкова накладна. Податковий вексель.	4
<i>Тема 12. Акцизний податок.</i> Поняття акцизного збору. Платники акцизного збору. Об'єкт оподаткування. Ставки акцизного збору. Пільги щодо акцизного збору. Порядок обчислення і сплати акцизного збору. Сплата акцизного збору	4
<i>Тема 13. Гармонізація національного законодавства з міжнародними зобов'язанням.</i> Міжнародні зобов'язання, зокрема Угода про асоціацію з ЄС, директиви Європейського Союзу та участь України в міжнародних організаціях. Імплементация міжнародних норм у національне законодавство, юридичні колізії, технічні труднощі та опір окремих секторів. Правові механізми, включаючи законодавчі ініціативи, експертні консультації та системи моніторингу відповідності для досягнення збалансованих рішень.	4
Разом за змістовий модуль 4	12
Всього	42

6.3. Самостійна робота

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<p>Опрацювання літератури та нормативних документів, що визначають основні положення податкового права.</p> <p><i>Теоретичні завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначення сум податкових та грошових зобов'язань. Строки сплати податкового зобов'язання. • Податкова перевірка: підстави, зміст та порядок проведення. • Елементи юридичного складу податку. • Загальна система оподаткування фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. • Податок на доходи фізичних осіб в системі податків і зборів України. • Податок на прибуток підприємств в системі податків і зборів України. • Податок на додану вартість в системі податків і зборів України. • Мито в системі платежів, що справляються при перетинанні митного кордону України. • Місцеві податки та збори. • Юридична відповідальність за вчинення податкових правопорушень. 	16
<p>Добір і самостійне опрацювання джерел з історії податкового права за вибором здобувачів освіти. Вивчення структури і механізму гарантій реалізації та захисту економічних прав і свобод.</p> <p><i>Практичні завдання:</i> розроблення карти структури елементів юридичного складу податків.</p>	20
<p><i>Дослідницькі завдання:</i> Дослідити та описати особливості оподаткування транснаціональних корпорацій у системі міжнародного податкового права (на конкретному прикладі ТНК).</p>	30
<p><i>Практичні (кейсові) завдання</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення сум податкових та грошових зобов'язань. Строки сплати податкового зобов'язання на прикладі власного старт-апу. – опишіть організаційно-правові форми міжнародного митного співробітництва 	14
Всього	80

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання ІНДЗ (*4 год.).

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання гармонійно поєднує теоретичну й практичну складові (лекційні й практичні заняття). Передбачено, що всі форми організації навчання є практико зорієнтованими, оскільки повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність здобувачів вищої освіти, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: критичного мислення, рефлексії, дискусії, мозкового штурму, навчального тренінгу, колаборативного навчання, медіа освіти тощо.

****В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom чи Google Meet для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle BNAU для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber, інтерактивна складова навчання здобувачів вищої освіти доповнюється іншими застосунками для зворотного зв'язку: google-форми для опитувань, Google Classroom тощо.*

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль (усього 2).

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- результатів аналізу навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань за вибором здобувачів вищої освіти;
- виконання творчих завдань на основі перегляду медіатекстів (лекцій іноземною мовою) з теми обговорення тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється після кожного контрольного заходу.

По завершенню 8-го семестру – іспит.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

т

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проекти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проектів, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проектів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
Максимальний бал	20	20	20 (10 x 2)	10	30	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази): сайти державних органів влади, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відеолекції іноземною мовою в записі.
3. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проєктор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Аванесян Г. М. Податкове право України : навч. посіб. / Аванесян Г. М., Колеснік Л. І., Сарана С. В. ; [за ред. Сарани С. В.] ; Відкрит. міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», Полтав. ін-т економіки і права. Полтава :Астроя, 2019. 270 с.
2. Березовська С.В. Податкове право : навч.-метод. посіб. / С. В. Березовська ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. С. Нестеренко ; Міжнар. гуманітар. ун-т, Ін-т нац. та міжнар. права. Каф. конституц. права та держ. упр. - Одеса : Гельветика, 2017
3. Податкове право України : підручник / [О. О. Головашевич, А. М. Котенко, Є. М. Смичок та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів. – Харків : Право, 2019. – 440 с.
4. Legal Regulation of Agricultural Taxation / I. Kovalchuk, V. Melnyk, T. Novak, A. Pakhomova // European Journal of Sustainable Development. - 2021.- Vol. 10, № 1. - P. 479-494. Doi: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p479>
5. Ковальчук І.В. Гармонізація податкового законодавства України та ЄС у сфері оподаткування агробізнесу / І.В. Ковальчук // Polish science journal. – 2020. – Is. 2(23). - С. 158-162.
6. Kovalchuk I. Harmonization of regulatory regulation of digitalization of state financial control in Ukraine: challenges and prospects for adaptation to European Union standards / I. Kovalchuk // Customs Scientific Journal. – 2025. – № 1. – P. 23-29. DOI <https://doi.org/10.32782/2308-6971/2025.1.3>
7. Методичні вказівки для організації аудиторної та позааудиторної роботи з навчальної дисципліни «Податкове право» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право /укл. І.В. Ковальчук, І.В. Малишко – Біла Церква: БНАУ, 2022. – 40 с. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8112>
8. <https://www.culonline.com.ua/> - бібліотека за логіном bнау та паролем library.